

AZ ALPOK CSILLAGA

SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: JAKAB GUSZTÁV

A havasigyopár (*Leontopodium alpinum*) az Alpok és az alpinizmus szimbóluma, az európai magashegységek egyik legismertebb növénye. Emblemikus fajként számtalan helyen szerepel, a pénzérméktől az emléktárgyakon át, egészen a pártok és hegymászószervezetek jelképeiig.

Jellegzetes, könnyen felismerhető növényről van szó. Virágai csillag alakúak, innen származik kevésbé ismert olasz neve: stella alpina, azaz alpesi csillag. Helye-

sebb azonban e virágokat álvirágzatnak hívni, hiszen a havasigyopárnak apró fészekvirágzatokból álló, ernyőszerűen összetett virágzatai vannak, melyeket fílszerűen szőrös fellevelek vesznek körül. Közelebbről megvizsgálva egy állat tappancsára emlékeztetnek, innen a növény tudományos neve (leon: oroszlán, podion: lábacska). Ez a vastag szőrborítás a magashegységekben uralkodó szélsőséges környezeti viszonyokhoz való alkalmazkodás egyik iskola-

példája. A szőrszálak kiszűrrik az ultraibolya sugarakat, ezzel védve a növényt a napsugárzás károsító hatásától, de a spektrum többi részét akadálytalanul átengedik, így a növény fotoszintézisét nem akadályozzák.

A havasigyopár sokfelé elterjedt az európai magashegységekben – a Pireneusoktól egészen a Balkán-félszigetig –, de kizárólag meszes alapkőzeten fordul elő. Leggyakrabban 1500 és 3000 m tengerszint feletti magasságban

találkozhatunk vele. Legalacsonyabban a Torockói-hegységben, a Remetei-szorosban fordul elő természetes körülmények között, mindössze 500 méteres magasságban.

Széles elterjedése ellenére sokfelé veszélyeztetetté vált a gyűjtés és termőhelyének taposása miatt. Európa legtöbb országában védett faj. Fényképünk a dél-tiroli Sas-solungo-hegycsoportban készült.

JAKAB GUSZTÁV
BIOLÓGUS, BOTANIKUS,
A SZENT ISTVÁN EGYETEM
AGK EGYETEMI DOCENSE

A CINQUE TORRI-SZIKLACSOPORT
A DOLOMITOKBAN A HAVASIGYOPÁR
MÉG MA IS ELÉG GYAKORI